

ОБРАЗЪ НА ИМПЕРАТОРСКІЯ ФЕРМАНЪ

Най главното Ни Императорско желание е щото всичкытѣ жители и вѣрии подданици които насляватъ Высокославицкъ Ни Дѣржава, като ся намѣрватъ въ безопасность и тишинѣ, по вѣрѣ и по религийѣ и въ всяко друго отношеніе и като живѣйтѣ помежду си въ любовь и добро поминуваніе, както подобава на съюзечествеността и человѣчеството, да могатъ, до колкото зависи отъ тѣхъ, да спомагатъ въ безпрѣстаннѣтъ Ни царски старанія, които ся полагатъ за да достигне до съвършенство благосъстояніето на Дѣржавата и на прѣдѣлка на цивилизаціїтѣ: а противното на това добро желаніе, распратя, и прѣпирнитѣ които ся породихъ отъ нѣколко врѣме на сѧмъ между Г҃ръцкътѣ Патріархѣ и православнѣтѣ Бѣлгари за степенѣтъ на духовнѣтѣ зависимости, т. е. за това до колко бѣлгарскытѣ Митрополити, Епископи, Свешенници и Черкви сѫ привързаны са Патріархѣтѣ, причини Намъ наскрѣбеніе; за то, като слѣдствіе на разискваніята и изслѣданіята които стапихъ за доброто и разрѣшеніе, рѣшихъ си слѣдующите точки.

1. Ще ся състави единъ особенъ Духовенъ Окръгъ (дайре) съ наименование **БѢЛГАРСКІЙ ЕКЗАРХАТЪ**, които ще обиема долуназначенѣтѣ Митрополии, Епископии и нѣкои други мѣста. Управлението на духовнѣтѣ религіозни работи на този Окръгъ ще бѫде напълно възложено на този Екзархъ.

2. Най-голѣмый по чину отъ Бѣлгарскытѣ Митрополити, които ще ся намѣрватъ въ реченыйтѣ Округъ, ще носятитѣ-тѣ Екзархъ; нему ще принадлежи каноническото председателство на Бѣлгарскытѣ Синодъ, койго постоянно ще ся памѣрва при него.

3. Вътрѣшното духовно управление на Екзархатъ ще ся опредѣли споредъ основнѣтѣ канони и религіознѣтѣ наредби на Православицкъ Черкви въ единъ нарочентъ за това Уставъ (назамнаме), които ще ся представи на подгърѣденіето и въспрѣманіето на Царското Наше Правителство. Този Уставъ ще бѫде направенъ тѣй що да оздравява да не става отъ странѣ на Патріарха, никакво ни непосредствено нито посрѣдствено, намѣсаніе въ управлението на духовнѣтѣ работи, и най вече въ избираніето на Епископи и на Екзархъ; а щомъ ся избере Екзархътѣ, Бѣлгарскытѣ Синодъ ще явява това дѣло на Патріарха, и той-часъ, понапрѣдъ ще дава изисканнѣтѣ споредъ вѣрѣтѣ подтвърдителни писма.

4. Този Екзархъ назначаванъ съ Мой Высокославенъ Берать, ще бѫде задълженъ съобразно съ черковното правило да споменува името на Цариградскытѣ Патріархъ. Прѣди да ся провѣзгласи духовното по религійѣ избираніе на лицето което ще ся намѣри достойно за Ек-

зархъ, ще става относніе до съзволеніето и прѣемванието на Высокославното Ми Правителство.

5. На Екзарха ся дозволява да ся отпаси на право до мѣстнѣтѣ началства за работи които ся касаѣтѣ до мѣстата що сѫ въ духовното му управление и за които (работи) е законно и канонически опълномощенъ да посрѣдствува, а въ пуждѣ (да ся отнася) и до Высокътѣ Ни Портъ. А пакъ бератытѣ които ще ся даватъ на духовнѣтѣ лица ще ся памиратъ подъ негово вѣдомство, ще ся издаватъ съ неговъ цихъ (сувѣдоменіе.)

6. За дѣла що ся касаѣтѣ до православното вѣроисповѣданіе и които изискуватъ задружно съвѣщаніе и взаимно спомаганіе, Синодътъ на реченыйтѣ Екзархъ ще ся отнася до Вселенскътѣ (умуми) Патріархъ и леговытѣ митрополитскъ Съборъ. А тѣ отъ своѣ странѣ побѣрзатъ да даютъ потрѣбнѣтѣ помощь и да испращатъ нужнѣтѣ за туй оговоръ.

7. Синодътъ на Бѣлгарскытѣ Екзархъ, ще иска отъ Цариградскытѣ Патріархъ Св. Миро, което ся употребява църковно.

8. Епископитѣ, Архіепископитѣ и Митрополитѣ, които сѫ подчинени на Цариградскытѣ Патріархъ, ще прѣминуватъ безпрѣпятственно прѣзъ Епархіитѣ на Бѣлгарскытѣ Екзархъ, така и Бѣлгарскытѣ Епископи, Архіепископи и Митрополити (ще минуватъ) прѣзъ Епархіитѣ на Цариградскытѣ Патріархъ; а за работи що бы имѣли съ случили могатъ и да прѣбываютъ въ срѣдоточието на Велетытѣ и въ други вѣдомства, още на което мѣсто ся памиратъ, безъ позволеніето на мѣстнѣтѣ Епископъ, не ще могатъ да свещенодѣйствува.

9. Както Йерусалимскытѣ метохъ що са Фенеръ е привързаны на Йерусалимскытѣ Патріархъ, и както той е подъ вѣдомството на Йерусалимскытѣ Патріархъ, тѣтѣ сѫщо и Бѣлгарскытѣ метохъ що ся памира на сѫщото мѣсто, заедно съ прилежащицкъ Бѣлгарскъ Черкви ще бѫде подчиненъ на Бѣлгарскъ Екзархъ. Реченыйтѣ тойзи Екзархъ какъ стане нужда ще му е позволено да дохожда въ Столни градъ и да прѣбываетъ въ реченыйтѣ метохъ, и споредъ както по-горѣ ся каза, той, или когаго по нуждѣ да дойде тукъ или додѣто ся памира тукъ, за да свещенодѣйствува ще ся подчинява на черковнѣтѣ правила на които въ таквъзъ обстоятелства сѫ подчинени Йерусалимскытѣ Александъ

дрѣскытѣ и Антиохѣскытѣ Патріарси.

10. Духовнѣтѣ Окръгъ на тѣзи Бѣлгарскъ Екзархѣ ще обиема Митрополитѣ Русенскъ, Силистренскъ, Шуменскъ, Търновскъ, Софийскъ, Врачанска, Ловчанска, Видинскъ, Нишка, Пиротска, Кюстендилска, Самоковска, Велесска и Крайбрѣзисто на Черно море отъ Варна до Кюстендилскъ—като ся исключаватъ около двадесетъ села на които жителите не бѣли Бѣлгари, — Сливенскытѣ санджакъ, освѣнъ градъ тѣ Варна и паланкытѣ Ахъло и Месебря, — Созополскътѣ казъ, безъ селата по крайморието — Филиппополскътѣ Митрополитѣ ще собствено (нефси ѡ хѣвъ аутѣ) градътъ Филиппополь и безъ паланкѣтѣ Станимакъ и селата Кукленъ, Водинъ, Ариаудкъой, Панагія, Ново-село, Лѣсково, Ахлянъ, Бачково, Бѣлащица, и мѣнастырите Бачковскъ Св. Безсребърници, Св. Параксева, и Св. Георгий. Махалата Свята Богородица която є въ собственно градътъ Филопополь, ще влѣзе въ Бѣлгарскътѣ Екзархѣ; но които отъ жителите на реченѣтѣ махалѣ не бѣ искали да ся подчинятъ на Бѣлгарскѣтѣ Черкви и Екзархѣ ще бѫдатъ уволнены. — Подробностите на това ще ся изравняватъ по между Патріархатъ и Екзархатъ споредъ религіознѣтѣ наредби.

Освѣнъ изброенѣтѣ и име по име казаннѣтѣ мѣста православнѣтѣ жители отъ други вѣдомства како бы всички или поне дѣлъ третини да поискатъ, въ съвѣтъ духовни работи, да ся подчиняватъ на Бѣлгарскытѣ Екзархъ, като ся испыта това ако излѣзе постоянно и ся докаже ще да имѣтъ ся до-прошава; но понеже това ще става както ся каза по-горѣ, съѣтъ желаніето, и съгласието на всичкытѣ или поне на дѣлъ-тѣ третини, за то онѣзи които за таквъзъ цѣль бы ся трудили да възбудятъ несъгласие и раздоръ между жителите-тѣ, ще бѫдатъ прѣдъ законъ-тѣ подъ отговорност и ще ся изобличаватъ.

11-и. Редѣтъ на Мѣнастырите, които ся памиратъ въ прѣдѣлы на Бѣлгарскытѣ Екзархъ, а по вѣроисповѣднѣтѣ канони сѫ привързаны на Патріархѣтѣ, ще си слѣдува и ще ся варди както и напрѣдъ.

Горѣписаннѣтѣ точки като ся видѣхъ достаточни за законнѣтѣ нужди и на дѣлъ-тѣ страни и отстраняватъ становлѣтѣ присѣрбни раздоры, одобрихъ ся отъ Нашето Высоко Правителство за отъ сега на татъкъ да ся държатъ като правило за поведеніе и ще ся отбѣгнува нарушението му. Въ обявленіе прочее че това е съгласно съ Царскѣтѣ ми воли, издаде ся настоящѣтѣ Мой ИМПЕРАТОРСКИЙ ФЕРМАНЪ. Писано въ осмѣтъ день отъ честитѣтѣ мѣсецъ Зилхидже, въ годиницкъ хиладъ и дѣвѣтъ и осемдесетъ и шесть.